

بسم الله الرحمن الرحيم

• **الفضيل بن عياض പറഞ്ഞു:**

قال الفضيل بن عياض : خمسٌ من علاماتِ الشَّقَاوَةِ : القسوةُ في القلب، وجمودُ العين، وقَلَّةُ الحياءِ، والرَّغْبَةُ في الدُّنْيَا، وطولُ الأملِ [رواه البيهقي في شعب الإيمان]

- ഇതിലെ ആദ്യം പറഞ്ഞ ഭാഗം നാം പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതുണ്ട്.
- മനസുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നബി (സ) നടത്തിയ ദുആകൾ

اللهم اجعل في قلبي نورا

اللهم إني أعوذ بك من قلب لا يخشع

اللهم آت نفوسنا تقواها زكها أنت خير من زكاها أنت وليها ومولاها

- ഹൃദയ വിശുദ്ധിക്ക് വേണ്ടിയുള്ള പ്രാർത്ഥനകളാണ് നം മനസ്സിലാക്കിയത്.
- ഹൃദയ കാഠിന്യം അല്ലാഹുവിന്റെ ശാപ കോപങ്ങൾക്ക് കാരണമാകും.
- ക്യാർആനിൽ ഒരു ജനതയെ അല്ലാഹു പരിചയപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്.

ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً

- എന്തു കൊണ്ടാണ് അവരെക്കുറിച്ച് ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞത്.
- അവരോട് പശുവിനെ അറുക്കാൻ അല്ലാഹു കൽപ്പിച്ചു. അതിൽ നിന്ന് രക്ഷപ്പെടാൻ വേണ്ടി അവർ പറഞ്ഞ ന്യായങ്ങൾ
- നമ്മളും പല വിഷയങ്ങളിലും രക്ഷപ്പെടാൻ ന്യായങ്ങൾ പറയുന്നവരാണ്.
- സ്വയം ആലോചിക്കുക. ബനൂ ഇസ്രായിലുരുടെ സ്വഭാവം നമ്മിലുണ്ടോ എന്ന്.
- **അല്ലാഹു പറയുന്നു.**

أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ (١٦)

• **മനുഷ്യ ഹൃദയം കടുത്തു പോയതിന്റെ അടയാളങ്ങൾ**

1. അല്ലാഹുവിനെ അനുസരിക്കുന്നതിലും നന്മ ചെയ്യുന്നതിലും മടി കാണിക്കുക
2. ക്വർആനും ഉപദേശങ്ങളും കേൾക്കുമ്പോൾ ഒരു സ്വാധീനവും ഇല്ലാതിരിക്കുക
3. ദുനിയായവുമായി അമിതമായ ബന്ധം
4. ഹൃദയത്തിൽ അല്ലാഹുവിന് മഹത്വം കൽപ്പിക്കാതിരിക്കുക

• **ഹൃദയം കടുത്തു പോകുന്നതിന്റെ കാരണങ്ങൾ**

1. ഹറാമുകൾ അധികരിപ്പിക്കുക.

- ഒരു പാപം മറ്റൊരു പാപത്തിന് വഴി ഒരുക്കും.
- ബർസീസ എന്ന വ്യക്തിയുടെ സംഭവം (സൂറത്തു ഹശ്ന്റെ 16 ആയത്തിന് ഇബ്നു കസീർ നൽകിയ വിവരണം പരിശോധിക്കുക)

■ തന്മകൾ പ്രവർത്തിക്കുമ്പോൾ അപകടം ബോധ്യപ്പെടുകയില്ല.
 عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ إِنَّ الْعَبْدَ إِذَا أَخْطَأَ خَطِيئَةً نَكَتَتْ فِي قَلْبِهِ نُكْتَةً سَوْدَاءٌ فَإِذَا هُوَ نَزَعَ وَاسْتَغْفَرَ وَتَابَ سَقَلَ قَلْبُهُ وَإِنْ عَادَ زِيدَ فِيهَا حَتَّى تَعْلُوَ قَلْبُهُ وَهُوَ الرَّانُ الَّذِي ذَكَرَ اللَّهُ {كَلَّا بَلْ رَانَ عَلَى قُلُوبِهِمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ} (سنن الترمذي قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ)

■ തിന്മകൾ വിളിച്ചു പറയരുത്.
 عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - يَقُولُ: "كُلُّ أُمَّتِي مُعَافِي إِلَّا الْمُجَاهِرُونَ وَإِنَّ مِنَ الْمُجَاهِرَةِ أَنْ يَعْمَلَ الرَّجُلُ بِاللَّيْلِ عَمَلًا ثُمَّ يُصْبِحُ وَقَدْ سَتَرَهُ اللَّهُ؛ فَيَقُولُ: يَا فُلَانُ! عَمِلْتَ الْبَارِحَةَ كَذَا وَكَذَا، وَقَدْ بَاتَ يَسْتُرُهُ رَبُّهُ، وَيُصْبِحُ يَكْشِفُ سِتْرَ اللَّهِ عَنْهُ". (بخاري)

2. അശ്രദ്ധ

■ ഇത് അപകടകരമായ ഒരു രോഗമാണ്. ഇത് ഹൃദയത്തിൽ കടന്നു കൂടയാൽ സന്മാർഗത്തിന്റെ എല്ലാ വതിലുകളും അടയും.
 ■ അശ്രദ്ധയുള്ളവരുടെ ഹൃദയത്തെ കടുത്ത ഹൃദയമുള്ളവരായിട്ടാണ് അല്ലാഹു പരിചയപ്പെടുത്തുന്നത്
 ■ അവരുടെ ഹൃദയങ്ങൾ ലോലമാവുകയില്ല.
 ■ അല്ലാഹു പറഞ്ഞു:
 وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِنَ الْجِنَّةِ وَالْإِنْسِ لَهُمْ قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ بِهَا وَلَهُمْ آذَانٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا أُولَئِكَ كَانُوا لِنِعْمِ اللَّهِ غَافِلُونَ (الأعراف: ١٧٩)

■ ഇമാം ഖുർത്തുബി പറഞ്ഞു:
 (أُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ) أَي تَرَكُوا التَّدَبُّرَ وَأَعْرَضُوا عَنِ الْجَنَّةِ وَالنَّارِ.

■ അശ്രദ്ധരുടെ വിലാപം
 رَبِّ ارْجِعُونِ لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ (المؤمنون: ٩٩، ١٠٠) ..
 وَجَاءَتْ سَكْرَةُ الْمَوْتِ بِالْحَقِّ ذَلِكَ مَا كُنْتَ مِنْهُ تَحِيدُ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ ذَلِكَ يَوْمُ الْوَعِيدِ وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا سَائِقٌ وَشَهِيدٌ لَقَدْ كُنْتُمْ فِي غَفْلَةٍ مِنْ هَذَا (ق: ١٩ - ٢٢)

■ നമ്മുടെ അശ്രദ്ധയിലൂടെ നാം പിശാചിന് ഭക്ഷണവും താമസവും ഒരുക്കുന്നു.
 عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ أَنَّهُ سَمِعَ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ إِذَا دَخَلَ الرَّجُلُ بَيْتَهُ فَذَكَرَ اللَّهَ عِنْدَ دُخُولِهِ وَعِنْدَ طَعَامِهِ قَالَ الشَّيْطَانُ لَا مَبِيتَ لَكُمْ وَلَا عَشَاءَ وَإِذَا دَخَلَ فَامَّ يَذْكُرُ اللَّهَ عِنْدَ دُخُولِهِ قَالَ الشَّيْطَانُ أَدْرَكْتُمُ الْمَبِيتَ وَإِذَا لَمْ يَذْكُرِ اللَّهَ عِنْدَ طَعَامِهِ قَالَ أَدْرَكْتُمُ الْمَبِيتَ وَالْعَشَاءَ (مسلم)

■ അശ്രദ്ധയിൽ നിന്ന് നമ്മെ തടയുന്ന രണ്ടു കാര്യങ്ങൾ.

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ، قَالَ : قَالَ : رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : مَنْ حَافَظَ عَلَى هَذِهِ الصَّلَوَاتِ الْمَكْتُوباتِ لَمْ يُكْتَبْ مِنَ الْغَافِلِينَ ، وَمَنْ قَرَأَ فِي لَيْلَةٍ مِئَةَ آيَةٍ لَمْ يُكْتَبْ مِنَ الْغَافِلِينَ ، . (رواه ابن خزيمة في صحيحه،)

3. ദുനിയായിന്റെ ആസ്വാദനങ്ങളിൽ മുഴുകുക.

■ ദുനിയാവ് വളരെ നിസാരമാണ്. അല്ലാഹുവിന്റെ അടുക്കൽ ഒരു ഇറച്ചിയുടെ അത്ര പോലും അതിന് വിലയില്ല.

عَنْ أَبِي حَازِمٍ ، عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : " لَوْ كَانَتِ الدُّنْيَا تَعْدِلُ عِنْدَ اللَّهِ جَنَاحَ بَعُوضَةٍ مَا سَقَى كَافِرًا مِنْهَا شَرْبَةَ مَاءٍ . " وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ، هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ (حكم الحديث: صحيح)

■ ഈ ദുനിയാവ് നശ്വരം

كَلَّا بَلْ تُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ [القيامة: ٢٠] مَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْعُزُورِ [آل عمران: ١٨٥] لَا تَغْرَنُّكُمْ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغْرَنَّكُمْ بِاللَّهِ الْعُزُورُ ﴿ لقمان: ٣٣ ﴾ .

■ ഉഹ്ദ് യുദ്ധത്തിന് ശേഷം നബി (സ) തികിയ ഉപദേശങ്ങൾ

عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ قَالَ صَلَّى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَى قَتْلَى أُحُدٍ ثُمَّ صَعِدَ الْمُنْبَرَ كَالْمُودِعِ لِالأَخْيَاءِ وَالْأَمْوَاتِ فَقَالَ إِنِّي فَرَطُكُمْ عَلَى الْحَوْضِ وَإِنَّ عَرْضَهُ كَمَا بَيْنَ أَيْلَةَ إِلَى الْجُحْفَةَ إِنِّي لَسْتُ أَخْشَى عَلَيْكُمْ أَنْ تُشْرِكُوا بَعْدِي وَلَكِنِّي أَخْشَى عَلَيْكُمْ الدُّنْيَا أَنْ تَنَافَسُوا فِيهَا وَتَقْتُلُوا فَمَهْلِكُوا كَمَا هَلَكَ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ) قَالَ عُقْبَةُ فَكَانَتْ آخِرَ مَا رَأَيْتَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَى الْمُنْبَرِ. (متفق عليه).

4. മരണത്തെയും കബറിലെ അവസ്ഥകളെയും മറക്കുക.

- മരണം സുനിശ്ചിതം.
- ആർക്കും മാറി നിൽക്കാനാവില്ല.
- മരണം മരന്നുള്ള ജീവിതം മനുഷ്യ ഹൃദയം കടുത്തതാക്കും.
- അബൂഹുറൈറ (റ) മരണ സമയത്ത് കരഞ്ഞത്.

وبكى أبو هريرة رَضِيَ اللهُ عَنْهُ فِي مَرَضِهِ فَقِيلَ لَهُ مَا يَبْكِيكَ فَقَالَ: (أما إني لا أبكي على دنياكم هذه ولكني أبكي على بعد سفري وقلة زادي وإني أصبحت في صعودٍ مهبط على جنة أو نار ولا أدري أيهما يأخذ بي

● സഅദ്ബ്നു ഉബാദ (റ) മരണ സമയം

നബിയും ചില സ്വഹാബിമാരും അങ്ങോട്ട് (പവേശിച്ചു). അദ്ദേഹം അബോധവസ്ഥയിലോ അല്ലെങ്കിൽ മരിക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അപ്പോൾ നബി (സ) ചോദിച്ചു: മരണപ്പെട്ടോ? അവർ പറഞ്ഞു ഇല്ല.

عن عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا، قَالَ : اشْتَكَيْ سَعْدُ بْنُ عُبَادَةَ شَكْوَى لَهُ، فَأَتَاهُ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُعُودُهُ مَعَ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ، وَسَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ، وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ، فَأَمَّا دَخَلَ عَلَيْهِ فَوَجَدَهُ فِي غَاشِيَةِ أَهْلِهِ ، فَقَالَ

: " قَدْ قَضَى ؟ " قَالُوا : لَا يَا رَسُولَ اللَّهِ، فَبَكَى النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَأَمَّا رَأَى الْقَوْمُ بُكَاءَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِكَوًا، فَقَالَ

• നബി (സ) കരഞ്ഞു, കൂടെയുണ്ടായിരുന്നവരും കരഞ്ഞു:

"أَلَا تَسْمَعُونَ، إِنَّ اللَّهَ لَا يُعَذِّبُ بِدَمْعِ الْعَيْنِ، وَلَا يَحْزِنُ الْقَلْبَ، وَلَكِنْ يُعَذِّبُ بِهَذَا ". وَأَشَارَ إِلَى لِسَانِهِ، " أَوْ يَرْحَمُ، وَإِنَّ الْمَيِّتَ يُعَذِّبُ بِبُكَاءِ أَهْلِهِ عَلَيْهِ ". وَكَانَ عُمَرُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ يَضْرِبُ فِيهِ بِالْعَصَا، وَيَرْمِي بِالْحِجَارَةِ، وَيَخْتِي بِالتُّرَابِ أَوْ يَرْحَمُ (ومسلم ٩٢٤)

അല്ലാഹു ഹൃദയത്തിന്റെ ദുഃഖം കൊണ്ടോ കണ്ണിന്റെ കരച്ചിൽ കൊണ്ടോ ശിക്ഷിക്കുകയില്ല. നാവിലേക്ക് ചൂണ്ടി ഇതു കൊണ്ടാണ് ശിക്ഷിക്കുകയോ അല്ലെങ്കിൽ കാരൂണ്യം ചെയ്യുകയോ ചെയ്യുക.

• ആരാണ് ശ്രേഷ്ഠനായ വിശ്വാസി ?

عَنْ ابْنِ عُمَرَ أَنَّهُ قَالَ قَالَ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَجَاءَهُ رَجُلٌ مِنَ الْأَنْصَارِ فَسَلَّمَ عَلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ثُمَّ قَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَيُّ الْمُؤْمِنِينَ أَفْضَلُ قَالَ أَحْسَنُهُمْ خُلُقًا قَالَ فَأَيُّ الْمُؤْمِنِينَ أَكْبَرُ قَالَ أَكْثَرُهُمْ لِمَوْتٍ ذَكَرًا وَأَحْسَنُهُمْ لِمَا بَعْدَهُ اسْتِعْدَادًا أَوْلَيْكَ الْأَكْبِيَّاسُ (سنن ابن ماجة)

• മനസ്സ് ശുദ്ധമാക്കാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നവർ ശ്രദ്ധിക്കുക

قال أبو سعيد الخادمي: (وفي كثرة النوم ضياع العمر، وفوت التهجد، وبلادة الطبع، وقسوة القلب، وفي كثرة الطعام، قسوة القلب

الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ (٢٨)

- താങ്കൾക്ക് ലഭിക്കുന്ന ഈ നോട്ട് വൃത്തുമയുടെ സമയം ക്രമീകരിച്ച് പറയുവാൻ ശ്രദ്ധിക്കുമല്ലോ?
- റൊദത്തൽ വൃതംബാഅൻറെ നോട്ടിനെക്കുറിച്ചുള്ള താങ്കളുടെ അഭിപ്രായങ്ങളും നിർദ്ദേശങ്ങളും അറിയിക്കുമല്ലോ?
- വൃത്തുമ നോട്ടുകൾ ലഭിക്കാൻ താഴെ കാണുന്ന വാട്സാപ്പ് നമ്പർ സേവ് ചെയ്ത് പേരും സ്ഥലവും ചേർത്ത് മെസേജ് അയക്കുക WhatsApp : +91 7034743343